

พระอุปัชฌาย์กรักร์ สุกนุณसारโ วัดอัมพวัน

ประวัติพระอุปัชฌาย์กรักร์ วัดอัมพวัน

หลวงพ่อกักร์ พระเกจิอาจารย์ เชื้อสายรามัญ พระอุปัชฌาย์กรักร์ ที่เป็นที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาของชาวลพบุรี โดยเฉพาะชาวลพบุรีที่มีเชื้อสายรามัญนั้นจะหวงแหนเหรียญของท่านกันมาก พระเกจิอาจารย์ที่ว่าก็คือ พระอุปัชฌาย์กรักร์ วัดอัมพวัน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

วัดอัมพวัน เดิมชื่อ วัดสุต เป็นวัดเก่าแก่มากในยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ วัดนี้เป็นวัดที่มีพระเถระเชื้อสายรามัญปกครองวัดมาโดยตลอด ตั้งอยู่ที่หมู่ ๑ ตำบลบางชันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี สืบค้นไม่ปรากฏนามผู้สร้าง ได้แต่สันนิษฐานว่า เจ้านายท่านหนึ่งในกรมช่างคงจะมีส่วนในการสร้างวัดเพื่ออุทิศกุศลให้กับบรรดาช่างที่ล้มตาย บริเวณที่แห่งนี้เต็มไปด้วยต้นมะม่วงจำนวนมากภายหลังจึงได้เปลี่ยนนามให้เป็นสิริมงคลว่า "วัดอัมพวัน" ซึ่งหมายถึงปามะม่วง หรือสวนมะม่วง

พระอุปัชฌาย์กรักร์ หรือชื่อในภาษามอญว่า ทอกรัก (อ่านว่า ทอ-กรัก) สกุลเดิม ท่อทอง ท่านเกิดในวันศุกร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๑๑ ปี ฉลู พ.ศ. ๒๓๙๕ (ประวัติบางสำนวนระบุว่าท่านเกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๙๘) ที่บ้านบางชันหมาก (ใต้) อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โยมบิดา มารดามีเชื้อสายรามัญ ไม่ทราบนามที่แน่นอน

ท่านได้เข้าสู่ร่มเงาแห่งบวรพระพุทธศาสนาแต่เยาว์วัย โดยท่านได้บรรพชาเป็นสามเณร และได้จำพรรษาอยู่ที่วัดอัมพวัน ตำบลบางชันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จนมีอายุครบอุปสมบท และต่อมา (ในปี ๒๔๑๖) ก็ได้อุปสมบทที่วัดอัมพวัน ได้รับนามฉายาว่า "สุวณฺสาโร"

หลวงพ่อรัก ท่านเป็นพระภิกษุที่เคร่งครัดต่อวัตรปฏิบัติ ฉันทอาหารมือเดียว ถือสันโดษ นิยมกิจแห่งธุดงค์วัตร ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจนมีบารมีทางกระแสจิตแก่กล้า ได้รับความศรัทธาจากญาติโยมทั้งใกล้และไกล บรรดาชาวรามัญในย่านบางชันหมาก เคารพศรัทธาเลื่อมใสในกิตติคุณความดีของ "พระอุปัชฌาย์กรักร์" บรรดาหนุ่มๆ เชื้อสายรามัญในเมืองลพบุรีจะนิยมมานิมนต์พระอุปัชฌาย์กรักร์ไปเป็นพระอุปัชฌาย์อุปสมบทให้ หลวงพ่อรัก ท่านก็ไม่เคยขัดศรัทธาใคร ไม่ว่ามอญหรือไทยถ้ามานิมนต์ท่าน จะไม่ผิดหวังท่านไปทั้งนั้น

หลวงปู่แสง วัดมณีชลขันธ์

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต)

ทางด้านการปกครอง ท่านได้จำพรรษาอยู่ที่วัดอัมพวันตลอดมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๔๕ อายุได้ ๕๐ ปี พระอาจารย์ทอโหมต เจ้าอาวาสวัดอัมพวันได้มรณภาพลง ท่านจึงได้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสสืบต่อมา เป็นพระอุปัชฌาย์ และเป็นเจ้าคณะตำบลบางชั้นหมากใต้

พระอุปัชฌาย์กรั๊ก นอกจากท่านจะเป็นพระภิกษุที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแล้ว ทางด้านวิทยาคมนี้ นับว่าพระอุปัชฌาย์กรั๊ก ท่านเป็นพระเกจิอาจารย์ระดับแนวหน้าของลพบุรีทีเดียว บางตำนานระบุว่า ท่านได้ศึกษาพุทธาคมกับ หลวงปู่แสง วัดมณีชลขันธ์ แต่เรื่องนี้ยังมีข้อสงสัยอยู่ด้วยเหตุที่หลวงปู่แสง วัดมณีชลขันธ์ จ.ลพบุรีนั้นนับถือกันว่าเป็นพระอาจารย์ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) ซึ่งเป็นคนละสมัยกันกับพระอุปัชฌาย์กรั๊ก จึงยังไม่มีข้อสรุปในเรื่องนี้ แต่มีเรื่องเล่ามากมายที่กล่าวขวัญถึง กิตติศัพท์ด้านวัตถุมงคลของท่าน ที่สามารถสอบถามได้จากปากต่อปากของผู้เฒ่าผู้แก่ในท้องถิ่น ผู้เฒ่าผู้แก่ เคยเล่าให้ฟังว่า พระอุปัชฌาย์กรั๊ก ท่านมีความขลังในด้านลงกระหม่อมด้วยขมิ้นชัน ขนาดถูกตีจนหัวน่วมก็ไม่แตก

ท่านมีศิษย์คือ พระครูอมรสมณคุณ (สว่าง อมโร) ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน รูปต่อมาจากหลวงปู่กรั๊ก และมีสหธรรมิกคือ พระอาจารย์ละโว้ วัดปรมัยยิกาवास นอกจากนี้ยังเชื่อกันว่าท่านยังมีความสนิทสนมกับหลวงพ่อกั่น วัดพระญาติ ถึงขนาดตอนที่หลวงพ่อกั่นสร้างเหรียญรุ่นแรก ปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้นิมนต์หลวงพ่อกั่น ไปร่วมปลุกเสกเหรียญที่วัดพระญาติอีกด้วย

หลวงพ่อกั่น วัดพระญาติ อยุรยา

หลวงพ่อกง วัดบางกะพ้อม สมุทรสงคราม

ซึ่งเรื่องนี้ อาจารย์เภา อดีตนักเรียนเหรียญ เป็นศิษย์ใกล้ชิด หลวงพ่อกง วัดบางกะพ้อมได้เคยกล่าวถึง หลวงพ่อก๊ก วัดอัมพวันเสมอว่า..

"ท่านองค์นี้เก่งกล้าวิชาอาคมสูง แม้แต่ หลวงพ่อกั่น วัดพระญาติ ยังไว้วางใจมาก และกล่าวยกย่อง ท่านเสมอ.."

หลวงปู่กรรมภาพ ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ อันเป็นวันตักบาตรพระร้อยหรือวันตักบาตรเทโว เช้าวันนั้นท่านนั่งเรือไปรับบาตรจากชาวบ้านเหมือนปกติที่ทำอยู่ทุกปี พอตกเย็นท่านเกิดอาพาธ กะทันหันด้วยความชราภาพมาก พระภิกษุสามเณรและคณะศิษย์ให้การอุปฐากดูแลท่านด้วยดี ท้ายสุดท่านก็ได้มรณภาพลงด้วยอาการอันสงบในวันนั้นนั่นเอง ตรงกับวันพฤหัสบดี แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีมะแม ตรงกับวันที่ ๑๔ ต.ค. พ.ศ. ๒๔๘๖ รวมสิริอายุ ๙๑ ปี พรรษา ๗๐

(หมายเหตุจาก webmaster ในเรื่องวันมรณภาพของท่านนั้นมีข้อมูลจากหลายแหล่งที่มี ข้อความไม่ตรงกัน บางตำนานระบุว่า พระอุปัชฌาย์ก๊ก มรณภาพในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ สิริอายุได้ ๘๕ ปี พรรษาที่ ๖๕ บางตำนานระบุว่า ท่านมรณภาพ วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งวันนี้ไม่ใช่วันตักบาตรเทโว ตามที่ประวัติของท่านทุกสำนวนระบุว่าท่านมรณภาพในวันตักบาตรเทโว ซึ่งตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ แต่ปีไม่ตรงกัน)

พระเครื่องและวัตถุมงคลของพระอุปฌาย์กรัก

เหรียญรุ่นแรกของ "หลวงพ่อก๊วก" ท่านสร้างในปีพ.ศ. ๒๔๖๙ เป็นเหรียญรูปท่านนั่งเต็มองค์ มีทั้งเหรียญกลมและเหรียญรูปไข่ โดยเหรียญกลมนั้นสร้างขึ้นก่อน จำนวน ๕๐๐ เหรียญและท่านได้แจกจ่ายให้กับลูกศิษย์ไปจนหมดในเวลาอันรวดเร็ว ลูกศิษย์จึงเรียกร้องให้ท่านสร้างขึ้นอีก ท่านจึงสร้างเป็นรุ่นที่สอง ในปลายปีเดียวกัน แต่รุ่นนี้ท่านสร้างขึ้นซึ่งเป็นเหรียญรูปไข่ แต่ลวดลายของเหรียญเหมือนกันทุกประการ รุ่นนี้ท่านสร้างขึ้นประมาณ ๑,๐๐๐ เหรียญ เหรียญทั้งสองรุ่นมีสร้างเฉพาะเนื้อทองแดง คือ ทองแดงกะไหล่ทอง และทองแดงผิวไฟ

นอกจากนี้ยังมี เหรียญหลวงพ่อก๊วก รุ่นสาม สร้างในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ โดยทำรูปทรงคล้ายเหรียญกลมแบบรุ่นแรก โดยเปลี่ยน พ.ศ.ด้านล่างเหรียญเป็น พ.ศ. ๒๔๗๘ อันเป็นปีที่สร้าง โดยพระอาจารย์กราว ซึ่งเป็นหลานของท่านเป็นผู้สร้างให้พระอุปฌาย์กรัก ท่านปลุกเสก มีเรื่องเล่าว่าเหรียญรุ่นนี้เมื่อหลวงปู่กรักปลุกเสกแล้ว ท่านก็มีได้คืนให้พระอาจารย์กราว เพราะเกรงว่าจะมีการนำไปจำหน่ายทำให้เสียชื่อ เพราะโดยปกติแล้ว หลวงพ่อท่านจะแจกฟรี จนกระทั่งพระอาจารย์กราวได้มรณภาพลง ท่านจึงได้นำมาแจกในงานฌาปนกิจศพพระอาจารย์กราวจนหมดสิ้น

เหรียญรุ่นแรกของหลวงพ่อก๊วก จัดสร้างในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ เพื่อแจกให้กับลูกศิษย์

ลักษณะ เป็นเหรียญกลม ด้านหน้า เป็นรูปหลวงพ่อก๊วกนั่งเต็มองค์ ระบุปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ที่สร้าง เหรียญ และคำว่า พระอุปฌาย์กรัก ส่วนด้านหลังลงด้วยคาถา ทุ สะ นิ มะ คือย่อมาจาก ทุ กข์ สมุ ทัย นิโรธ มรรค เพื่อให้มีความหมายถึงการสั่งสอนศิษย์ให้รู้ว่า ทุ กข์คือการไม่สบายใจและกาย สมุ ทัยคือ ต้นเหตุแห่งการเกิดทุกข์ ได้แก่อกิเลสตัณหาต่างๆ นิโรธคือ แนวทางที่จะปฏิบัติให้ดับทุกข์ มรรคคือ วัตรปฏิบัติ เพื่อจะมุ่งพระนิพพานอย่างแท้จริง คาถาล้อมรอบในกลีบดอกบัวก็คือ มะอะอุ อะอุมะ อุ มะอะ สลับกลับไปกลับมา

เหรียญพระอุปัชฌาย์กรักรุ่นแรก ปี พ.ศ. ๒๔๖๙

<http://www.amuletheritage.com/p-8.html>

เหรียญพระอุปัชฌาย์กรักรุ่นแรก ปี พ.ศ. ๒๔๖๙

วัดอัมพวัน จังหวัดลพบุรี

วัดอัมพวัน ตั้งอยู่ ตำบลบางชันหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

สังกัดคณะธรรมยุติกนิกาย

อาณาเขต ทิศเหนือติดต่อกับแม่น้ำลพบุรี ทิศใต้ติดต่อกับทางสาธารณะและหมู่บ้าน

ทิศตะวันออกติดต่อกับหมู่บ้านและมีกอไผ่เป็นเขต ทิศตะวันตกติดต่อกับหมู่บ้านประชาชน

ตำนานวัดอัมพวัน

วัดอัมพวัน สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณปีพุทธศักราช ๒๔๑๕ มีเรื่องเล่ากันว่ากรมช่างซึ่งอยู่ภายในพระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ ได้ให้ความรู้ช่างนำช่างประมาณ ๑๐ เชือก ไปเลี้ยงที่ป่าบริเวณใกล้คลองตาสาหรือวัดกลางในปัจจุบันนี้ ต่อมาช่างเชือกหนึ่งล้มตายลงกรมช่างจึงได้ขายช่างเชือกที่ตายไปนั้นได้เงินประมาณ ๓๐ ตำลึง และได้นำเงินนั้นมาซื้อที่ดินที่เป็นสวนมะม่วงของชาวบ้านในราคา ๓๐ ตำลึง และร่วมกันจัดสร้างวัดขึ้นมาเรียกว่า “อัมพวัน” แปลว่า ป่ามะม่วง นั้นเอง

วัดต่างดาว ว่ากันว่าในสมัยนั้นวัดอัมพวันมีค่างควาแม่ไก่อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก นับหมื่นนับแสนตัว มีทหารและชาวบ้านมาแอบยิงเอาไปแกงกินกันเสมอ หลวงปู่ทอกรักทราบเรื่องนี้ได้เกิดเมตตาสงสารค่างควาเหล่านั้น ว่ากันว่าท่านได้ลงมาจากบนวัดเอามือตบต้นไม้ (ต้นโพธิ์หน้าพระอุโบสถปัจจุบัน) ที่ค่างควาเหล่านั้นอาศัยอยู่ ปรากฏว่าภายหลังจากนั้นไม่มีใครสามารถมายิงค่างควาวัดอัมพวันไปกินได้เลย เพราะปืนที่ใช้ยิงนั้นยิงอย่างไรก็ยิงไม่ออก ทหารและผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์จึงให้ความเคารพศรัทธาหลวงปู่และกล่าวขวัญถึงหลวงปู่ในด้านแคล้วคลาดปลอดภัย อีกทั้งด้านคงกระพันชาตรี ครั้งนั้นเกิดสงครามอินโดจีนขึ้น ผู้ที่ออกรบมักนำเสื้อกั๊กแดงหรือผ้าแดงมาให้ท่านลงอักขระเลขยันต์กันมาก ว่ากันว่าแคล้วคลาดปลอดภัยกันกลับมาด้วยดีทุกคน อีกนัยหนึ่งฝูงค่างควาเหล่านั้นก็เพิ่มจำนวนมากขึ้น และอาศัยอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี ซึ่งเป็นทางคมนาคมสัญจรไปมาของผู้คนทั่วไปจึงขนานนามวัดอัมพวันกันว่า “วัดค่างควา” เพราะมีค่างความากนั่นเอง

รูปหล่อหลวงพ่อกรัก (ซ้าย)

และ หลวงพ่อสว่างเจ้าอาวาสวัดอัมพวันต่อจากหลวงพ่หลวงพ่อกรัก

วัดสุด บ้านบางขันหมากใต้เป็นชุมชนที่มีชาวไทยเชื้อสายรามัญหรือมอญอาศัยอยู่มาก ชาวไทยรามัญเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในบวรพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก จึงได้ร่วมกันสร้างวัดวาอารามกันขึ้นมาในชุมชนของตนเองถึง ๔ วัดด้วยกัน ประกอบด้วยวัดโพธิ์ระหัด วัดกลาง วัดอัมพวัน และวัดราชบุรุษศรัทธาทำ ซึ่งวัดอัมพวันอยู่ใต้สุดของตำบลบางขันหมากใต้ อยู่ติดต่อกับตำบลพรหมศาสตร์ จึงนิยมเรียกวัดอัมพวันว่า “วัดสุด” ภาษามอญเรียกว่า “เกียะสะโม” ซึ่งแปลว่า “วัดสุด” ตามสถานที่นั่นเอง

วัดสุสาน สมัยหนึ่งวัดอัมพวัน แยกออกเป็น ๒ คณะ เนื่องด้วยการปลูกสร้างวัดกุฎีสงฆ์ไกลกันมาก มีป่ารกทึบเสมือนวัดมีสองวัด ชาวบ้านจึงเรียกวัดอัมพวันเป็นสองวัด คือ วัดนอก และ วัดใน เรียกวัดใน (ริมแม่น้ำลพบุรี) ว่า วัดสุด และเรียกวัดนอก (อยู่ในป่าช้าหลังวัด) ว่า วัดสุสาน

หลวงปู่ทอกรัก เป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดใน พระอาจารย์แจะ ดูแลวัดนอกหรือวัดสุสาน พระอาจารย์แจะเป็นเถระที่มาอายุกาลพรรษาไล่เลี่ยกับหลวงปู่ เป็นพระที่รักความสงบจึงปลีกวิเวกไปสร้างกุฏิอยู่ในป่าช้า ภายหลังพระภิกษุย้ายไปอยู่กับท่านด้วย และหนึ่งในนั้นมีพระอาจารย์สว่างอมโร อยู่ด้วย พระอาจารย์ท่านมีกิตติศัพท์เลื่องลือด้านเมตตามหานิยมด้านสี่ฝั่ง อีกทั้งด้าน

โหราศาสตร์ก็ไม่แพ้ใครเช่นกัน มีลูกศิษย์มากมายที่อยู่อุปฐากท่านที่กุฎิ จึงเรียกเป็นวัดขึ้นอีกวัดหนึ่ง อันเป็นเพียงการขนานนามของชาวบ้านเท่านั้น ส่วนวัดเป็นทางการคือ วัดอัมพวัน วัดเดียวและมีหลวงปู่เป็นเจ้าอาวาส

พระอาจารย์แจจะได้มรณภาพลงในเวลาต่อมา พระอาจารย์สว่าง อมโร ได้ทำหน้าที่ดูแลปกครองวัดสุสานแทน ภายหลังกองหลวงปู่ทอกรักได้มรณภาพลง พระอาจารย์สว่าง อมโร ได้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน ได้รวมวัดทั้งสองเป็นวัดเดียวกันขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ โดยสร้างหอสวดมนต์ กุฎิสงฆ์ เขตสังฆาวาสของวัดขึ้นใหม่ให้อยู่กึ่งกลางระหว่างวัดในและวัดนอก จึงเป็นวัดอัมพวันดังเช่นทุกวันนี้

มีที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๑๕ ไร่ ๑ งาน ๕๘ ตารางวา โฉนดเลขที่ ๒๓๒๘๑๑๕๗๒ พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบสูงอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี อาคารเสนาสนะต่าง ๆ อุโบสถกว้าง ๗ เมตร ยาว ๑๓.๕๐ เมตร ก่ออิฐฉาบปูนโครงสร้างหลังคาไม้สัก ศาลาการเปรียญกว้าง ๒๓.๕๐ เมตร ยาว ๒๗ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๔๖๗ เป็นศาลาไม้สักทั้งหลัง หอสวดมนต์กว้าง ๙.๒๐ เมตร ยาว ๑๗.๒๐ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๔๑๙ เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ กุฎิสงฆ์ทรงไทย จำนวน ๙ หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ สำหรับปูชนียวัตถุมีพระประธานในพระอุโบสถ มีเจดีย์มอญทรงเก่า

ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พ.ศ. ๒๔๒๐ มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาปีละประมาณ ๑๑ รูป สามเณร ๕ รูป มีโรงเรียนประถมศึกษาของทางราชการตั้งอยู่ที่วัดนี้ด้วย

ถาวรวัตถุภายในวัด

พระอุโบสถ

อุโบสถวัดอัมพวันยังคงสภาพเดิมของอุโบสถที่สร้างขึ้นในรุ่นแรกๆ ของวัดมอญในชุมชนมอญบ้านบางขันหมากแห่งนี้ได้ดีที่สุด ลักษณะของอุโบสถวัดอัมพวันเป็นอุโบสถขนาดเล็ก ก่ออิฐถือปูน ฐานยกพื้นสูงจากพื้นดินเล็กน้อยเป็นฐานบัว หน้าบันเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว กรอบหน้าบันหยักเป็นรูปสามเหลี่ยมฟันปลา ไม่มีลวดลายแบบง่ายๆ ตัวอาคารก่อด้วยผนังทึบทั้ง 4 ช่อง มีประตูทางเข้าด้านหน้า 2 ประตู ไม่มีการประดับเช่นกัน แต่มีบันไดนาคูปูนปั้นที่ประตูทางขึ้น หลังคาทรงจั่วมีชั้นลด 2 ชั้นมุงด้วยกระเบื้องเกล็ดประดับด้วยช่อฟ้าใบระกา หางหงส์ มีกำแพงแก้วเตี้ยๆ ส่วนซุ้มประตูทางเข้ากำแพงแก้วด้านข้างคงเป็นซุ้มประตูแบบเดิม คือเป็นซุ้มประตูขนาดเล็กล้อมรอบและมีซุ้มประตูทางเข้าที่ด้านหน้า 1 ประตู และด้านซ้ายมืออีก 1 ประตู ซุ้มประตูทางที่กำแพงแก้วด้านหน้าคงจะสร้างขึ้นใหม่ในคราวหลัง แต่เมื่อได้ทำการบูรณะซ่อมแซมอุโบสถในราวปี พ.ศ. 2493 จึงได้เปลี่ยนใบเสมาไม้เป็นเสมาปูนปั้นตามแบบที่นิยมทั่วไป ปัจจุบันมีเสมาไม้สักของวัดอัมพวันเหลืออยู่เพียงชิ้นเดียวเท่านั้น

ศาลาการเปรียญ

ศาลาการเปรียญวัดอัมพวันสร้างขึ้นในราวปีพุทธศักราช 2466 รูปทรงคล้ายกับศาลาการเปรียญเครื่องไม้ ที่นิยมสร้างขึ้นตามวัดที่เห็นได้ทั่วไปในภาคกลาง เป็นศาลาการเปรียญเครื่องไม้ขนาด 13 ห้อง เป็นศาลาแบบโถงไม่มีฝา ยกพื้นสูง หลังคามุงด้วยกระเบื้องเกล็ด เป็นศาลาที่สร้างด้วยเครื่องไม้ทั้งหลังแม้แต่ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ และหน้าบันก็ทำด้วยเครื่องไม้ทั้งสิ้นมีบันไดก่ออิฐถือปูนเป็นทางขึ้นที่ด้านหลังและด้านข้าง

เจ้าอาวาส

เจ้าอาวาสที่ทราบนามมี ๕ รูป คือ

รูปที่ ๑ พระอาจารย์เชียง ชนูปถัมภ์

รูปที่ ๒ พระอาจารย์ทอโหนด ไม่ทราบปีเริ่ม - พ.ศ. ๒๔๔๕

รูปที่ ๓ พระอุปัชฌาย์ทอกรัก สุวณฺณสาโร (ท่อกอง) พ.ศ. ๒๔๔๕-๒๔๘๕

รูปที่ ๔ พระครูอมรสมณคุณ (อมโร สว่าง หมอบอก) พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๕๒๐

รูปที่ ๕ พระครูอมรสมณคุณ (ชวนปญฺโญ สมควร รุมนามัญ) พ.ศ. ๒๕๒๐-ถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๗)

ประวัติความเป็นมาการชกรูปเหมือนหลวงปู่ทอกรัก

หลวงปู่ทอกรัก สุวณฺณสาโร เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อยู่ในสมณเพศจนมีความชราภาพมาก ศิษยานุศิษย์ได้พาท่านไปถ่ายรูปที่ร้านอมรศิลป์ ในตัวเมืองลพบุรี เมื่อถึงกำหนดวันรับรูปคณะศิษย์ ได้นำเรือกระแชงไปรับรูป ซึ่งรูปนั้นมีขนาดใหญ่มาก จึงตั้งรูปกลางลำเรือและพายเรือกลับวัด ตลอดทางประชาชนทั่วไป เมื่อเห็นรูปหลวงปู่ทอกรัก ก็กราบไหว้สักการะกันตลอดทาง เพราะหลวงปู่ทอกรักเป็นพระเถระที่เคร่งครัดในวัตรปฏิบัติ มีชื่อเสียงด้านวิทยาคม เป็นที่เคารพศรัทธา อีกทั้งหลวงปู่ทอกรักท่านยังเป็นพระอุปัชฌาย์จารย์ด้วยจึงมีศรัทธาวิหារิกมากมาย เมื่อเห็นรูปอุปัชฌาย์ของตนผ่านมา จึงทำความเคารพกราบไหว้บูชากันทั่วไปตลอดลำน้ำ

เมื่อศิษยานุศิษย์ในเรือได้เห็นเช่นนั้นก็เกิดความปลื้มปีติยินดีเป็นอย่างยิ่ง จึงมีความคิด ที่จะหล่อรูปหลวงปู่ทอกรักทุกๆ ปี เพื่อให้ประชาชนคณะศิษย์ใกล้ไกล ทั่วไปได้กราบไหว้บูชากัน โดยกำหนดวันคือ วันแรม 6 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปีเป็นวันที่ทำการหล่อหลวงปู่ทางเรือ และในวันรุ่งขึ้นคือวันแรม 7 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันตักบาตรเทโวหรือเรียกว่า "ตักบาตรพระร้อย" ของชาวไทยรามัญวัดอัมพวันบ้านบางขันหมากด้วย จึงเกิดประเพณีชกรูปเหมือนหลวงปู่ทอกรัก สุวณฺณสาโร ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พระอุปัชฌาย์กรักร วัดอัมพวัน

ในปีพุทธศักราช 2485 ได้ทำการหล่อรูปเหมือนหลวงปู่ทอกรักร โดยมีพระอาจารย์ฉั่ว อดีตเจ้าอาวาส วัดมะปรางหวาน สัทธิวาสิกของหลวงปู่ได้จัดสร้างรูปหล่อเท่าองค์จริงของหลวงปู่ขึ้น โดยท่านได้นำ ช่างปั้น มาปั้นรูปเหมือนหลวงปู่ขณะมีชีวิตอยู่ โดยหลวงปู่ทอกรักรนั่งเป็นแบบให้ช่างปั้นด้วย รูปปั้น นั้นมีขนาดเท่าองค์จริง และได้หล่อเป็นรูปเหมือนหลวงปู่ทอกรักร เนื้อสัมฤทธิ์ขึ้น มาเป็นรูปหล่อที่มี ลักษณะเหมือนหลวงปู่มากที่สุด ราวกับเป็นองค์ท่านจริงๆ และได้ใช้รูปหล่อนี้ແທ່ทางเรือแทนรูปถ่าย หลวงปู่จนถึงทุกวันนี้

รูปเหมือนหลวงปู่ทอกรัก สุวณฺณสาโร

ประเพณีแห่รูปเหมือนหลวงปู่ทอกรัก สุวณฺณสาโร กำหนดขึ้นขึ้นในวันแรม 6 ค่ำ เดือน 11 การแห่ทางเรือ โดยตระเตรียมเรือลำหนึ่ง สำหรับประดิษฐานรูปหล่อหลวงปู่ทอกรัก แล้วต่อเชือกยาวที่หัวเรือ จะมีขบวนเรือของชาวบ้านจะช่วยกันพายเรือลากจูงเรือหลวงปู่ทอกรัก ซึ่งชาวบ้านต่างก็จะตกแต่งประดับประดาเรือของตนให้สวยงาม ผู้ร่วมพิธีก็ต้องแต่งกายให้งดงามเช่นเดียวกัน การตั้งขบวนเรือเริ่มจากวัดใต้ คือวัดอัมพวันพายเรือทวนแม่น้ำลพบุรีขึ้นไปจนถึงวัดเสือ(วัดพยัคฆาราม) บางปีจะลากจูงไปจนถึงอำเภอน้ำขุ่นที่วัดปากคลอง (ตำบลบางคู) แล้วล่องแม่น้ำลพบุรีกลับมายังวัดอัมพวัน ประเพณีนี้มีความสนุกสนานมากในหมู่หนุ่มๆ สาวๆ ที่มีโอกาสเดินทางร่วมในขบวนแห่และช่วยกันพายเรือ และเมื่อเรือต้องกระทบคลื่นจากเรือยนต์ที่แล่นผ่านไปมา น้ำก็จะกระเซ็นกระสายเข้าเรือทำให้เปียกปอนไปตามๆ กัน ครั้นถึงจุดหมายปลายทางจะมีข้าวห่อแจกผู้ร่วมในขบวนแห่ มีการตัดสินการแต่งกายของผู้ลงเรือแต่ละลำ มีการแข่งเรือ มีมหรสพสมโภชน์ กิจกรรมต่างๆ ล้วนมีความสนุกสนาน

ปัจจุบันประเพณีแห่รูปหลวงปู่กรักได้เปลี่ยนจากทางเรือมาเป็นการแห่ทางรถยนต์แทน ในปัจจุบันการคมนาคมเปลี่ยนไป ทางวัดได้ทำการแห่รูปหล่อหลวงปู่กรักทางบกแทน โดยมีระยะทางคือออกจากวัดอัมพวันแห่รอบหมู่บ้านบางชั้นหมากไปถึงวัดสิงห์ทอง ออกถนนลพบุรี- สิงห์บุรี และเข้าสู่ตัวเมืองลพบุรีกลับสู่วัดอัมพวัน โดยมีประชาชน ชาวบ้าน ศิษยานุศิษย์จากทั่วสารทิศมาร่วมขบวนแห่ผู้ร่วมขบวนจะแต่งชุดไทยรามัญ หรือชุดต่างๆ ร่วมขบวนหลากหลายและมีโรงทานเลี้ยงตลอดเส้นทางที่แห่

ภายในงานวัดอัมพวันจัดให้มีการปิดทองรูปหล่อเหมือนหลวงปู่ทอกรัก สุวณฺณสาโร ดังนั้นชาวไทยรามัญ(มอญ) บ้านบางชั้นหมาก เมืองลพบุรี จะแต่งชุดไทยรามัญท้องถิ่นของตนเองมาร่วมงาน และมีการละเล่นต่างๆ เช่น การแข่งเรือโบราณพื้นบ้าน, ประกวดเรือสวยงาม, มีเรือสวยงามพื้นบ้านของชาวบ้านมาร่วมงานกันมากมาย และการแสดงนิทรรศการวิถีชีวิตไทยรามัญ เป็นงานสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทยรามัญ นับว่าเป็นการแสดงความสามัคคีของชาวไทยรามัญ(มอญ) นอกจากนี้ ก็มีหน่วยงานราชการ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ในจังหวัดลพบุรี มาร่วมงานและสนับสนุนเป็นประจำทุกปี

ที่มา : ยุวชนไทยรามัญวัดอัมพวัน ลพบุรี, <https://www.facebook.com/> ,ประวัติวัดอัมพวัน,
โพสต์ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗.

dharma-gateway, <http://www.dharma-gateway.com/> , ประวัติหลวงปู่กรีก
สุวณฺณสาโร วัดอัมพวัน ต. บางระกำ อ. เมือง จ. ลพบุรี (ฉบับเรียบเรียงใหม่).

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี,
<http://library.tru.ac.th/> , ประเพณีแห่รูปเหมือนหลวงปู่ทอกรีก.

Faiththaistory, <https://www.faiththaistory.com/> , ตามรอยหลวงพ่อกกรีก วัดอัมพวัน
พระเกจิเชื้อสายรามัญแห่งลุ่มแม่น้ำลพบุรี, โพสต์ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย | ภูมิภาคภาคกลาง, <https://tiewpakklang.com/> ,
ประเพณีลอยผ้าป่าทางเรือ ประจำปี ๒๕๖๑, โพสต์ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑.

วัดอัมพวัน ลพบุรี, <https://travel.mthai.com/> , งานประเพณี ตักบาตรน้ำผึ้ง
ประจำปี ๒๕๕๗, โพสต์ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, <https://th.wikipedia.org/wiki/> , วัดอัมพวัน
ตำบลบางชั้นหมาก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี , โพสต์แก้ไขล่าสุด 7 กรกฎาคม
พ.ศ. 2565.

Google, <https://www.google.com/maps/> , ภาพ วัดอัมพวัน ตำบลบางชั้นหมาก
อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี.

amuletheritage.com